

Kravatová globalizace

Pokud mi dokážete přednést stručnou, jasnou a výstižnou definici globalizace, se kterou bude ochotna souhlasit většina laické i odborné, koupím Vám kravatu.

Termín globalizace je velkým tajemným; tlusté odborné knihy, vysokoškolské seminární práce, učebnice a encyklopedie si evidentně tak úplně svým postojem k tomuto slovu jisté nejsou. Všechny začínají důležitým upozorněním, že globalizace je problémem natolik globálním, že se na něj nelze dívat jinak, než globálním pohledem.

Náš tolik jistý svět si není jistý, jestli se má k báječné moderní a plodné globalizaci postavit čelem, nebo jestli se má ke zlé vykořisťovatelské a ničící globalizaci otočit zády. Každý však cítíme, že globalizace by měla být odpovědí na pomeranče v naší ledničce, na učebnice angličtiny, na umírající rybičky v oceánu, na nafouklé břicho černouška Africe, na hamburger v Tokiu, na nepovedenou schůzku přes internet, na tričko s visačkou "Made in China", na bělošské charitativní pracovníky v černošských vesnicích, na uprchlické tábory, na obtížnou chirurgickou operaci na druhé straně světa, na bomby padající na Bagdád, na Fernao de Magalhaese či Jurije Gagarina, na dva anatomicky stejné krky, jeden s kravatou a druhý bez kravaty.

Kravata je doplňkem pánského oblečení, zároveň by však mohla být chápána i jako symbol rozvržení dnešního světa. Kravata znamená úspěch, kravata znamená moc. Kravata může být označena za symbol globalizace; pro člověka je jednodušší chápání symboliky, proto se k pochopení globalizace můžeme dostat přes pochopení jejího symbolu.

Historie kravaty

Chorvatské dívky milým odcházejícím do války vázaly své šátky kolem jejich krku jako připomínku jejich lásky. V 17. století do Paříže dorazil oddíl chorvatských vojáků i se svými barevnými šátky, které velmi zaujaly pozornost francouzské šlechty. Postupně se z výrazu "a la Croate" (jako Chorvaté) vyvinulo slovo "la cravatte", které je dodnes používáno pro označení kravaty.

V 19. století se do vývoje kravat nesmazatelně zapsal Angličan George Brian Brummel. Podle Brummela se každý může stát gentlemanem tak, že bude nosit oblek s kravatou. Jedinou součástí pánského odívání, která mohla - a měla - vyjadřovat osobnost vlastníka a jeho příslušnost ke společenské skupině, se stala právě kravata. V šedesátých letech 20. století - v době revolty proti ustáleným pořádkům - prodělala i kravata svoji nejhlubší krizi.

No Logo?

Největší podíl na celkové světové výrobě mají asijské státy, zejména Čína. (Kde byla "made in" Vaše kravata?) Ale za zemi, která produkuje nejkvalitnější vázanky, se považuje Itálie. Tento fakt je dán nejen tradicí výroby, ale i kreativními návrháři.

Mezi absolutní světovou špičku v odvětví luxusních kravat je možné zařadit především italské (Armani, Gucci, Dolce & Gabbana,) a francouzské (Yves Saint Laurent, Givenchy nebo Pierre Cardin) prestižní značky. Z ostatních světových značek mají významné postavení např. britská Burberry, americké Donna Karan a Calvin Klein a japonsko-francouzská Kenzo.

Itálie, Francie, Velká Británie, Spojené státy americké, Japonsko - je náhodou, že nejrenomovanější značky kravat pocházejí z pěti států G8? To, že tyto značky nechávají vyrábět své kravaty v Itálii je důkazem toho, do jaké míry jsou vázanky symbolem moci. S ostatními textiliemi je tomu dávno jinak. Až budou i tyto firmy dovážet své zboží z Asie, padne definitivně starý kontinent pod drápy tygra.

Je možné argumentovat tím, že kravata je jen součástí kultury oblékání této části zeměkoule, že v ostatních /rozvojových/ regionech je odznakem společenské hierarchie jiný stejně specifický kus oděvu. Je tomu ale opravdu tak? Není nadřazeným šiček oděvů ten pán s kravatou, co sedí na ředitelství na druhé straně světa? Není snem mladých Afričanů dostat se do Evropy, nebo Ameriky a nosit kravatu? Kravata je cílem našeho současného světa - hrdý odznak účasti vyjadřující osobitost a originalitu (která je pro jistotu omezena tvarem), ale především důležitou důležitost každého šťastného majitele.

Náš současný globalizovaný svět je veden okravatovanými krky, především je ale veden sny o vlastním okravatovaném krku. Sami bychom se divili, jak toto božstvo ovlivňuje životy každého z nás - nižších kravatářů, pouličních umělců i mnichů v Tibetu. Za nejvhodnější způsob prezentace nesouhlasu se současným systémem proto považují oběšení se nejlépe na své vlastní kravatě.

/Když už jsme narazili na protikravatové postoje, osobní přesvědčení a hnutí, musím vás ujistit, že vázanka je takovou šedou eminencí, že zasahuje i do životů takzvaných avantgardních anarchistických buřičů. Dovolila bych si ještě upozornit, že negace filosofického směru ještě neznamená vytvoření směru nového. I přemrštěně a samostatně neplodné postoje však mohou být k něčemu dobré, minimálně zůstávají jedinou opozicí, kterým naše současná společnost musí čelit./

Netvrdím, že vázankový kult bude uctíván věčně a že za sto let se svět nebude stejným stylem klanět batikovanému tričku nebo kimonu. V současnosti se ale náš svět očividně snaží vyvíjet se směrem k usměvavým tvářím nad perfektním kravatovým uzlem všech světoobčanů /že by definice současného typu globalizace?/.

Jediná stejná firma, jediné stejné výrobky, jediní stejní zaměstnanci. Ovšem zaměstnanci stále lidé, tedy zaměstnanci toužící po stále lepší a lepší kravatě.

Touha stejně bezmezná a nekonečná jako globalizace sama.